

ТЕОРЕТИЧНІ СКЛАДОВІ БАЗИСУ АДАПТАЦІЇ ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА ДО КОНКУРЕНТНОГО СЕРЕДОВИЩА

Сікестіна Н.Г.

*Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут», м. Харків*

В роботі розглянуто базові складові сучасних підходів до визначення поняття «адаптація». Проте управління адаптаційними змінами сучасних промислових підприємств має базуватись на досконалому вивченні та опрацюванні сутності та основних складових управління адаптаційними змінами в умовах мінливого конкурентного середовища. Різні етапи функціонування економіки країни та специфічні особливості здійснення діяльності в тій чи іншій сфері передбачають створення власної системи адаптації діяльності підприємства до умов ринку. Причому така адаптація має відбуватись із урахуванням як зовнішніх умов функціонування підприємства, так і внутрішніх його особливостей. До основної групи наукових трактувань поняття «адаптації» слід віднести наукові трактування, що базуються на розумінні «адаптації» як залучення, пристосування діяльності підприємства до ринкових умов господарювання. Растригін Л. А. пропонує ототожнювати поняття «адаптації» та управління»: «адаптація – це організація цілеспрямованого впливу на об'єкт, який спрямований на досягнення раніше поставлених цілей» [1, с. 10]. Проте управління має набагато ширшу сутність, ніж адаптація. Адаптацію, на нашу думку, можна розглядати як тактичне пристосування до змін ринку, в той самий час як управління повинно носити довготривалий характер. Слід відмітити існування наукового підходу, запропонованого Р. Акоффом, який виділяв активні та пасивні дії підприємств, що адаптуються. Основне завдання пасивної адаптації – накопичення інформації про мінливі умови ринку та реагування на зміни, які вже відбулись на ринку. Проте активна адаптація спрямована на зміну зовнішнього середовища з метою покращення умов функціонування підприємства чи на пошук іншого більш сприятливого середовища. Саме активна адаптація створює можливості для отримання конкурентних переваг підприємства на ринку. Тобто під активною адаптацією у такому підході використовуються можливості цілеспрямованого пошуку альтернативних варіантів розвитку підприємства. Пасивна адаптація за Р. Акоффом передбачає пристосування до наявних умов ринку без застосування значних дій з боку підприємства [2, с. 24]. Отже, під «адаптацією» слід розуміти безперервний процес дослідження зовнішнього та внутрішнього середовища діяльності підприємства, розробку та впровадження змін в управлінні організаційно-економічними, технологічними складовими діяльності підприємства для досягнення цільових показників діяльності та підвищення конкурентоспроможної продукції промислових підприємств у складі кластеру.

Література:

1. Растригин Л.А. Адаптация сложных систем. - Рига: Знание, 1981. - 375 с.
2. Акофф Р. Планирование в больших экономических системах. / Пер с англ. Г.Б. Рубальского под ред. И.А. Ушакова. - М.: «Советское радио», 1972. - 224 с.